

Türkmen ruhunyň öwüşgini / poema

Category: Kitapcy, Poemalar, Sözler

написано kitapcy | 21 января, 2025

Türkmen ruhunyň öwüşgini / poema TÜRKMEN RUHUNYŇ ÖWÜŞGINI

► ÖKÜZ

I

Salam, Öküz,
Şöhrat-şanyň,
Ýakynymda-daşymdadyr.
Saňa tagzym –
Oguz hanyň,
Beýik kowmy-hyşdyndadyr.

Hereketiň güýji-täri,
Bereketiň sebäpkäri.
Gudratyň döräliň bəri,
Gara dag deý döşüňdedir.

Menzillerde medet, merdem,
Sypatyň togabym her dem.
Hasyň alyp ene ýerden,
Halal zähmet başyňdadyr.

Saçagymda rysgalymyň,
Berdiň iki esseligin.
Başarnyga nusgalygyň,
Il-günümiň işindedir.

Işjeňligiň geň rejesi,
Iň ýokary derejesi.
Saňa türkmen şejeresi,
Sežde edip, hoşyňdadyr.

Başdan adyl ýoly geçdiň,
Göterlip,
Ruhuma geçdiň,
Bu gün dünýä dolup keşbiň,
Şahlaryň naý başyndadyr.

Gara daşa edip höküm,
Has çuňluga gitdi köküm.
Ýer göteren,
Sary Öküz,
Beýik Köşgüň gaşyndadyr.

II

Dag ýaly gaýduwsyz,
Deňiz deý dyzmaç,
Öküz hyjuwyny saýladym-seçdim.
Haýra ýardam edip,
Halala hyzmat,
Ellerimi çermäp işe girişdim.

Ýola düşdüm, garma donuň üstünden,
Ýelbegeý atynyp agar çäkmeni.
Medet tapyp atalaryň kesbinden,
Geçdim asyr-asyr araçäkleri.

Eý, meniň Öküzim,
Eziz Öküzim,
Gadyrdanym,
Gara dagym,
Garawym.
Ýüregime ornsap beýik hökümiň,
Okgunlt maksadyň ýakdy alawyn.

Ruhuň belent bolmagyna nep edip,
Ýaşayşy özgerden kesbiňe, tagzym!
Asyrlardan aşyp,
Altyndepeden,
Tapylan gaýsuwsyz keşbiňe tagzym!

► BÖRI

I

Güýjüň şirr başa-başdyr,
Ýlodyrym deý badyň, börim.
Düýrüger depede saçlar,
Eşitseler adyň, börim.

Nesilleriň ekdi bolmaz,
Kapasada bekle bolmaz.
Hiç jandaryň hetdi bolmaz,
Deňäre zürýadyn, börim.

Erkinligi eý görüpsiň,
Şirin janyň deý görüpsiň.
Berk kanuna eýgeripsiň,
Mertlik-göwün şadyň, börim.

Halal lukma nesibäňdir,
Nesibäň hiç kes iýmändir.
Rysgalyňdan kesilmänsiň,
Hakdandyr owkadyň, börim.

Owal-ahye jebis orda,
Gulluk etdi beýik borja.
Awa çyksaň öňe-arda,
Hüşgär aňyň-ýadyň, börim.

Gören ýok ejiz pursadyň,
Heýkele dönüp dursadyň;
Ýakardy gijäň gursagyn,
Gözde ýakan oduň, börim.

Eňipsiň, öňe eňipsiň,
Duşmanyňy mert ýeňipsiň.
Şeýdip, ruhuma siňipsiň,
Bakydyr şöhradyň, börim.

II

Ruhum kenaryndan daşyna agyp,
Dünýä içre giňäp gitdi örüsi.
Söküp sähraň ýolun,
Kertini dagyň,
Süýnüp barýar Oguz hanyň börüsi.

Merdana möjege,
Gaýduwsyz gurda,
Gök gürleden şirleň güýçleri ýetmez,
Börüm kesekini goýbermez ýurda,
Özgäň Watanyňa ol dawa etmez.

Hem el gatmaz ejizleriň awuna,
Ozaldan mertlige köňül berendir,
Aşyk bolup, arşa galan çawuna,
«Gurt ýüzi-mübärek» diýdi görenler.

► BÜRGÜT

Al-asmandan şaglap inen,
Ýene şaglap galan bürgüt.
Ýetişmäňkä girip hine,
Awun gola salan bürgüt.

Erkinligi bagtyň saýyp,
Giňişlikden uçduň gaýyp.
Hak sylamyş ykbal paýyn,
Galkynyşdan alan bürgüt.

Asman-zemin arasynda,
Baky söýgi barasynda,
Owaz edip ganatynda,
Täsin mukam çalan bürgüt.

Uçup-gonup kertden-kerte,
Uýgunlaşdyň ähli şerte.
Şeýledir ykbal göterse,
Boldy periň galam bürgüt.

Gök asman taýa sygyndyň,
Gün bilen Aýa sygyndyň.
«Gulatynyň saýasyndan,
Ýeg penjäñde galan» bürgüt.

Howalanyp, galkyp pesden,
Dag başyndan tutduň mesgen.
Ganatlaryň tutup des-deň,
Ruhum ýada salan bürgüt.

Okýetmez gaýada ýaşap,
Belentlikden bakyp aşak,
Mert ruhumy eýlediň şat,
Göterdiň ykbalym, bürgüt.

II

Bürgüt bolup al-asmana göterlen,
Mert ruhuma günüň mähri siňendir.
Belentlige galyp, bela-beterleň,
Ýollaryny kesip,
Güýjün ýeňendir.

Gök gümmürdäp, süýnüp gaýtsa ýylgyrym,
Ol bürgüt ruhumyň merdem sedasy.
Siz şonda buýsanyp, gamsyz ýylgyryň,
Bolsun ünji şatlyklaryň pidasy.

Köñül howalanyp, galyp belende,
Ýaşayyşa söýgi bilen bakyň siz.
Säher ojagňyza döwlet gelende,
Çagaňyza bürgüt adyn dakyň siz.

Körpe beýik türkmen mekdebin geçip,
Goşulyp-garylar agras aslyna.
Belki, şahyr bolup,
Sözleri seçip,
Beýik nama ýazar bürgüt waspyna.

► SÖZ

Geçmiş bilen baglansygy üzülen,
Dumana garylan geljege ýoly.
Garabagry hasrat bilen ezilen,
Ruhum perwaz urdy perwana ýaly.

Herhal ýan bermedi,
Ýatmady busup,
Ýagty nur gözledi,
Güzer gözledi.
Halkyň arzuwlaryn kalbynda susup,
Magtymguly bolup,
Tili sözledi.

Sözi goşgy bolup, gana gatyldy,
Işläninde öküz bolup işledi.
Ýow gününde bürgüt bolup atyldy,
Duşmanyny böri bolup dişledi.

Ruhum ýitmän,
Dönül dartyş meýdana,
Eziz erkinlige güýç aldy sözden,
Boldy gaýrat alyp, hasam merdana,
Toprakdan,
Asmandan,
Dagdan hem düzden.

► ÝANARDAG

I

Çapyp barýaň ýelden ozup,
Maksada sary, Ýanardag.
Bu pursady bilmen ýazyp,
Çeksem-de zary, Ýanardag.

Ruhum boldy öwsüp keşbiň,
Gara dagy böwsüp geçdiň.

Ulus-iller adyň eşdip,
Buýsandy bary, Ýanardag.

Çekmersiň ýadyň minnetin,
Aldyň erenleň hümmetin.
Owaldan nurly milletiň,
Namysy-ary, Ýanardag.

Zer topragyň örki sende,
Gül Watanyň görki sende.
Menzilleriň erki sende,
Sabryň karary ~ Ýanardag.

Göge galşyň hyýalymdyr,
Arzuw edilýän halmydyr.
Gerşiňi ýapan ýalmydyr,
Ýa göwnüň tary, Ýanardag.

Has aňyrdan güýjüň, hiliň,
Ýada salyp dagyň silin ~
Bagty çüwen gözel iliň,
Dosty hem ýary, Ýanardag.

Döwletli bagtyma deňsiň,
Köşgümde tagtyma deňsiň,
Türkmenimiň ruhy sensiň,
Arassa-ary, Ýanardag.

II

Türkmen atyn heýkel edip serinde,
Jennete deňedi onuň ýüzlerin,
Toý bolarmyş at agynan ýerinde,
Şol bagtyň mesgeni boldy düzlerim.

Şabaz atlar ýaly goşa ganatly,
Bagtymyň gözbaşy başinji eýýam,
Halkyň howandary,
Hakdan halatly,

Beýik Serdar bilen täjimsiň, eýýam!

2004.

Ilmät GURBAN. Poemalar